

The Int. 5.5m Class in Sweden

Over the past years research was done by Björn Kleman, to find today's owners of 5.5m boats in Sweden and a total of 15 boats is now known of. Interested owners and sailors are invited to contact Björn for further information about the class and the boats, so that in a not too distant future we will see them racing again in Swedish waters and participating in the International 5.5m events.

Björn Kleman (5.5 SWE 55 „Rock'n Roll“)

Olof Dalins väg 20

112 52 Stockholm

Tel 070-688 14 16

b.kleman@telia.com

Björn has compiled the history of the Int. 5.5m Class, which we have the pleasure to present here for readers in Sweden:

5,5:an - den sista riktiga kölbåten

Den internationella 5,5m klassen kom till efter Olympiaden 1948 då man ansåg att 6:an blivit allt för stor och dyr som OS-klass. Ett antal olika alternativ för att skapa en ny, mindre och billigare konstruktionsklass diskuterades. Den engelske konstruktören Charles Nicholson fick i uppdrag att utarbeta förslag till en helt ny båttyp, baserad på grundidéerna i den gamla R-regeln.

Resultatet av Nicholsons arbete blev en mätregel som i grunden är oförändrad fram till idag. Han skapade en båttyp som var lättare, och därmed billigare än de traditionella R-båtarna och som samtidigt gav konstruktörerna stort spelrum att utveckla båttypen. 5,5-regeln är en komplicerad matematisk formel. Ändå innehåller den egentligen bara tre faktorer: längden, segelytan och båtens vikt.

Precis som i R-regeln mäts längden av en 5,5:a strax ovanför den verkliga vattenlinjen. Segelytan kan variera mellan 26,5 och 29,0 kvadratmeter och displacementet mellan 1,7 och 2,0 ton. En 5,5:a väger hälften så mycket som en 6:a, men är betydligt klenare byggd.

Under de snart 60 år som gått sedan regeln skapades har den hela tiden anpassats till både båt- och materialutveckling. Den största förändringen kom när man tillät separat roder mot slutet av 60-talet - dessförinnan hade man gått mot allt kortare kölar och båtarna var mycket svåra att styra på hård undanvind.

Hela tiden har regeln anpassats till moderna material. Aluminiummaster var standard redan runt 1960, idag byggs båtarna i epoxi och kompositer, och de är försedda med kolfibermaster.

Även om 5,5:an inte har en lika lång historia att blicka tillbaka på som de "riktiga" R-båtarna, har den kanske nått ett steg längre i utvecklingen. En 5,5:a av 2007-års modell har mycket gemensamt med en Americas Cup-båt. Inte bara profilen och materialen, utan numera också riggen med ett storsegel med stor akterrunda uppe i toppen.

800 båtar runt hela världen

5,5:an skapades redan från början för att bli olympisk 3-mans båt. Debuten skedde vid OS 1952 och sista gången den figurerade i olympiska sammanhang var i Mexico 1968. Då hade även 5,5:an blivit för dyr och ersattes av Solingen vid OS 1972.

Glansperioden för 5,5:an var alltså på 50- och 60-talet. OS var det stora evenemanget, men också VM och nationsseglingarna i Guldpokalen fick stor uppmärksamhet i seglingsvärlden - och även i svenska dagstidningar.

Under 70-talet och början av 80-talet kom 5,5:an lite i bakvatten, även om VM-seglingarna fortfarande hade 20-30 deltagande båtar. Under 90-talet ökade intresset igen och det visar inga tecken på att minska under 2000-talet.

Varje år byggs 2-3 nya 5,5:or och totalt har ungefär 800 båtar byggts världen över. Både konstruktion och byggnation är i dag en renodlad schweizisk affär. Schweiz har alltid haft den största flottan av 5,5:or, och man är idag uppe i över 200 båtar.

Vid kappseglingar är 5,5:orna uppdelade i tre grupper med gemensam start: Modern, Evolution och Classic. Modern är båtar byggda efter 1990, Evolution är byggda mellan 1970 och 1990 medan klassikerna är alla båtar som byggts fram till 1970.

Förutom i Schweiz är klassen aktiv i Tyskland, Holland, Italien, Finland, Norge, Frankrike och Australien. Många av de främsta i klassen har seglat 5,5:a under åtskilliga årtionden - andelen gråhåriga, rutinerade rorsmän är mångdubbelt högre än i någon annan internationell båtklass.

Finlands Johan Gullichsen är bara en av de framgångsrika äldre gentlemännen; han har seglat 5,5:a sedan tidigt 60-tal och tog silver i VM 2005 i Sydney - guldet vanns av Jochen Schümann, till vardags rorsman på den schweiziska America's Cup-vinnaren Alinghi.

En svensk klassiker

Under många år var 5,5:an en svensk paraklass. Konstruktörer som Tore Holm, Arvid Laurin och bröderna Ohlsson dominerade vid ritbordet, och under de fem OS som klassen var olympisk blev det två guld, ett silver och ett brons för de svenska seglarna. Folke Wassén tog silver i Helsingfors 1952; Lasse Thörn tog guld i Melbourne 1956 och silver i Tokyo 1964; bröderna Sundelin tog guld i Acapulco 1968.

Samtidigt exporterades 5,5:or byggda på Schelins varv i Kungsör över hela världen, många av dem ritade av Carl-Erik & Einar Ohlsson.

När OS-statusen försvann, försvann också mycket av intresset för klassen i Sverige. Visserligen importerades en del båtar, bland annat från Norge, men många såldes samtidigt utomlands - liksom andra internationella klasser har 5,5:orna alltid gått över gränserna.

VM arrangerades i Sverige ett par gånger under 70-talet och den senaste (sista?) individuella framgången var Jens Busch som vann silver vid VM i Norge 1984.

Efter ett antal strävsamma år under 80-talet upphörde all aktivitet i 5,5m klassen här i Sverige i början av 90-talet. De sista kvarvarande konkurrenskraftiga båtarna såldes utomlands till Tyskland, Finland och Holland. Under 1970-talet ruffades också åtskilliga svenska 5,5:or.

Cirka 60 svenska 5,5:or har byggts. Den senaste (sista?) ritades av Håkan Södergren och byggdes 1983.

Idag finns troligen 15-20 båtar kvar i Sverige. Några av dessa är i bra skick, andra är under renovering medan ytterligare några är projekt med framtiden för sig. Alla är Classics, dvs. byggda före 1970, de flesta i början av 60-talet.

Nedanstående lista omfattar de svenska båtar som kunnat hittas under de senaste åren fram till 2007:

5.5 SWE 2 „Alaeris“ Tore Holm 1950	http://www.5.5inventory.org/SWE/002
5.5 SWE 7 „Charm“ Tore Holm 1951	http://www.5.5inventory.org/SWE/007
5.5 SWE 16 „Little Flica“ Arvid Laurin 1953	http://www.5.5inventory.org/SWE/016
5.5 SWE 24 „Rush V“ Carl-Erik & Einar Ohlsson 1956	http://www.5.5inventory.org/SWE/024
5.5 SWE 31 „Favorita IV“ Arvid Laurin 1960	http://www.5.5inventory.org/SWE/031
5.5 SWE 33 „Carola“ Carl-Erik & Einar Ohlsson 1960	http://www.5.5inventory.org/SWE/033
5.5 SWE 40 „Stina“ Carl-Erik & Einar Ohlsson 1964	http://www.5.5inventory.org/SWE/040
5.5 SWE 43 „Gerd-Lilian II“ Harry Becker 1966	http://www.5.5inventory.org/SWE/043
5.5 SWE 46 „Cirrus II“ Carl-Erik & Einar Ohlsson 1962	http://www.5.5inventory.org/SWE/046
5.5 SWE 47 „Penelope“ (ex N21) Sigurd Herbern 1960	http://www.5.5inventory.org/SWE/047
5.5 SWE 48 „John B III“ Bill Luders 1963	http://www.5.5inventory.org/SWE/048
5.5 SWE 54 „Weps“ (ex BA 1) Bill Luders 1967	http://www.5.5inventory.org/SWE/054
5.5 SWE 55 „Rock'n Roll“ (ex N20) Bjarne Aas 1960	http://www.5.5inventory.org/SWE/055
5.5 SWE 58 „Wildcat“ (ex N24, US 27) Bill Luders 1960	http://www.5.5inventory.org/SWE/058
5.5 SWE 61 „Tuula“ (ex L6) Jarl Lindblom 1951	http://www.5.5inventory.org/SWE/061